

O B Ě Ž N Í K č. 76Střídání v emigraci.

Pod dojmem vánočních svátků i vzpomínek na domov se i tentokráte zamýšlíme nad tím, co život v uplynulých dvanácti měsících přinesl, jaké závěry pro další práci v exilu přijmout.

Je nesporné, že tento rok nebyl pro demokratický exil snadný. Hluboce se ho dotkly četné znepokojivé jevy, s nimiž se v tomto rozvráceném světě - na Západě i Východě - setkáváme. Hospodářská deprese, ideový chaos i horečné zbrojení, četná válečná ohniška v různých částech světa i potlačování svobody a lidských práv v zeních, odkud jsme museli odejít. To vše nemohlo nepoznamenat náš život a neovlivnit naše myšlení, zatížené již z minulosti sklonem k pesimismu.

Ani toto zjištění však nemění nic na skutečnosti, že i v uplynulém roce zaznamenal vývoj řadu pozitivních prvků a přinesl nové naděje. Zamysleme se tedy alespoň nad třemi faktory, jejichž působení není možno považovat v rámci čs. exilu jen za přechodné:

Je to především mohutné lidové hnutí v Polsku, které otřásl celým komunistickým táborem a ukázalo i nám, že naděje na návrat do vlasti dosud neumřela. I když zápas polského lidu zjevně ztrácí perspektivu, již dnes nám z něj plyne přinejmenším jedno poučení: že totiž masové hnutí nemůže organizovat skupina intelektuálů, navíc sama poznamenaná "totalitní minulostí", jak je tomu v případě našich "přátel" ze skupiny Listy. Tím spíše musí každého zasvěceného pozorovatele udivit, že PELIKÁN, MLYNÁŘ a jim podobní jásají nad protestním hnutím polského lidu, aniž by jen na okamžik připustili, že je namířeno proti stejnému režimu, který i oni za svého působení v Československu ponáhli budovat. Pro nás, stejně jako pro polský národ, platí že

ti, kteří se v minulosti těžce zkompromitovali, nemohou stát na vedoucích místech v obrodném procesu.

Z toho plyne druhý významný jev uplynulého roku, jímž je skutečnost, že se zcela logicky prohloubila izolace bývalých komunistů, sdružených ve skupině Listy. Demokratický exil - mimo pátera OPASKA, TIGRIDA a několika dalších kolaborantů z Mnichova - již není ochoten si s nimi sednout k jednomu stolu. To vyplývá jak z prohlášení četných představitelů demokratických složek exilu tak i ze stále většího počtu článků, které v exilovém tisku na toto thema vycházejí.

To by také nemělo nikoho překvapit : stačí jen si položit otázku, čím nám vlastně chtějí "bývalí soudruzi" imponovat ? - "pražským jarem"? Dubček, Mlynář a spol. přece nebyli v 68. roce nositeli pokrokových tendencí, od nichž si celý národ tolik sliboval. Naopak, oni chtěli režim, v zájmu jeho záchrany, pouze reformovat.

- Snad Mlynářovým podpisem moskevského protokolu o okupaci Československa? Na to už reagovaly jiné osobnosti v exilu a my můžeme jen opakovat : za podobný čin byl Hácha odsouzen celým národem - Mlynář se nestydí na tom ještě po letech vydělávat! - Nebo snad Chartou? Vždyť právě nyní, ve srovnání s masovým hnutím v Polsku, se Charta jeví jako uzevřená společnost několika odvrhnutých, komunistických intelektuálů, kteří si hráli na politiky a o spojení s lidem se vůbec nepokusili! Nepřipustíme proto, aby se nyní pletli do akcí, připravujících vznik svobodných odborů.

- Nebo máme být nadšeni jejich styky s Číňany? Plně pochopení máme přirozeně pro čínskou zahraniční politiku, ale je podivné, že do Číny nejezdí již jen Pelikán a Mlynář, ale i Hejzlar, Müller, Janouch, Šik a podobní "demokrati". Že by si Číňané zvali do země zcela nezištně své politické odpůrce, se nám ani nechce věřit.

- A o stycích Mlynáře a spol. se Sudeťáky již bylo napsáno dost. Je tedy možné se divit, že demokratický exil s těmito pány jakoukoliv spoluprací odmítá?

Na tento odpor proti několika vydržovaným prominentům však navazuje třetí charakteristický rys současného exilu, a to je diferenciace v řadách těch, kteří proti pražskému režimu aktivně bojují. Stále ostřeji se vyhrocuje fronta proti "starým" - Tigridovi, Pelikánovi, Mlynářovi a podobným - kterým již chybí nadšení, přesvědčení, kteří doslova parazitují na rozporech Západ - Východ a shrabují tučné prebendy, aniž by je příliš zajímalo, jaké výsledky jejich práce přináší. Jejich jediným cílem je udržet se na výsluní a tomu podřizují vše. Neváhají obětovat Kavana, na něhož přenesli celou odpovědnost za jednu nezdařenou jízdu kamionu a aby chránili sebe, odhodí léta jeho poctivé práce, kvůli níž ani nedostudoval. A aby ho opravdu existenčně znemožnili, neváhali intervenovat i u jeho pařížských přátel z OCI a na zastupitelském úřadu Číny. To jediné, co Kavanovi ze spolupráce s Tigridem a Pelikánem dnes zbylo, jsou dluhy Palach Pressu ve výši 12.000,-liber. Jsme zvědaví, kdo je zaplatí.

Kavan však není jediný, od něhož se naši "velikáni" odvrátili. Stejně odnítavě se chovají i k Tesařovi, který přinesl do exilu bohaté zkušenosti z činnosti v opozici i nové myšlenky k podchycení masového hnutí doma. Podobný nezájem stihl i Kyncl, Kotase a další, kteří by svým elánem a novými metodami práce ohrozit jejich privilegované postavení u finančních zdrojů. Tigríd a Pelikán jdou dokonce tak daleko, že se přiživují i na práci domácího odboje, že podporují jednotlivé složky jen do té míry, aby zůstaly na nich závislé a že všemi prostředky se snaží zabránit, aby ti, co platí, došli k poznání, že oni jsou vlastně jen zbytečným mezičlánkem.

A k podobnému tříbení dochází i v domácím hnutí odporu. Hájek, napojený na Tigrida a Pelikána, může zůstat v "pasivní opozici" ještě 10 let, neboť pravidelný přísun peněz ze Západu má zajištěn a o víc mu již asi nejde. Ale jiný pohled na svět má Šabatová, Uhl, Kyncl, Havel a další, kteří svými oběťmi - tedy něčím, co "vyvolená" část exilu nikdy nepoznala - vytvářejí předpoklady pro konečné vítězství. Více než kdy jindy je jasné, že ne Mlynářova a Hájkova Charta, ale široké masové hnutí, organizované ve svobodných odborech a politických stranách, mohou

dosavadní situaci změnit !

Naší nadějí proto zůstává diferenciacce v exilu i domácí opozici, odpor nových, mladých tváří proti neúčinným praktikám starých rutinérů. Čas se zastavit nedá. Dnes má Tigrid vedle sebe zkušeného Vladislava, za Pelikána a Mlynáře nastupuje Lederer, jsou zde Tesař, Kotas, Kyncl, Kolář, Pallas, Tomský a další. Otevírají se nové perspektivy, nové naděje. A s nimi také vcházíme do Nového roku 1982.

München
Stadt
weltberühmte
Biere

